

natur&miljø2018

7. juni 2018

Verdensmål og jord i offentlige projekter

Bo Utoft, Aarhus Kommune

Verdensmål og jord i offentlige projekter

FN'S 17 VERDENSMÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Verdensmål og jord i offentlige projekter

MÅL 11

GØR BYER, LOKALSAMFUND OG BOSÆTTELSE INKLUDERENDE, SIKRE, ROBUSTE OG BÆREDYGTIGE.

MÅL 12

SIKRE BÆREDYGTIGT FORBRUG OG PRODUKTIONSFORMER

MÅL 13

HANDLE HURTIGT FOR AT BEKÆMPE KLIMAFORANDRINGER OG DERES KONSEKVENSER

Verdensmål og jord i offentlige projekter

MÅL 11

GØR BYER, LOKALSAMFUND OG BOSÆTTELSER INKLUDERENDE, SIKRE, ROBUSTE OG BÆREDYGTIGE.

Delmål 11.6 Inden 2030 skal den negative miljøbelastning pr. indbygger reduceres, herunder ved at lægge særlig vægt på luftkvalitet og på kommunalt og anden affaldsforvaltning.

Delmål 11.7 Inden 2030 skal der gives universel adgang til sikre, inkluderende og tilgængelige, grønne og offentlige rum, især for kvinder og børn, for ældre mennesker og for personer med handicap.

Delmål 11.a Støtte positive økonomiske, sociale og miljømæssige forbindelser mellem by, opland og landdistrikter ved at styrke den nationale og regionale udviklingsplanlægning.

Delmål 11.b Inden 2020 skal der ske en betydelig stigning i antallet af byer og bosættelser, der vedtager og gennemfører integrerede politikker og planer, der stræber mod inklusion, ressourceeffektivitet, modvirkning og tilpasning til klimaændringer, modstandsdygtighed over for katastrofer, og som udvikler og gennemfører helhedsorienteret katastrofe- risikostyring på alle niveauer, i overensstemmelse med Sendai-rammen for Katastrofe- og Risikoforebyggelse (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030).

Verdensmål og jord i offentlige projekter

Opgørelse over områder hvor der flyttes mest jord i perioden 2011 - 2015.

Rød = stor aktivitet

Grøn = lav aktivitet

Kilde: Data fra Jordweb, Geoenviron og FlytJord.dk i Miljøprojekt 'Kortlægning af jordstrømme'. Miljøstyrelsen, juni 2017.

Verdensmål og jord i offentlige projekter

I Aarhus Kommune flyttes årligt:

- Knap 200.000 tons forurennet jord, heraf er 180.000 tons let forurennet)
- Ca. 700.000 tons ren jord

Jorden bortskaffes til:

- Jordtip - kommunal eller privat
- Jordreanseanlæg
- Karterings- og sorteringsanlæg
- Deponi

Verdensmål og jord i offentlige projekter

I Aarhus Kommune flyttes årligt:

- Knap 200.000 tons forurennet jord, heraf er 180.000 tons let forurennet)
- Ca. 700.000 tons ren jord

Økonomien afgør hvem der modtager jorden!

Jorden bortskaffes til:

- Jordtip - kommunal eller privat
- Jordreanseanlæg
- Karterings- og sorteringsanlæg
- Deponi

Hvilken udvikling ønsker vi?

...den negative miljøbelastning pr. indbygger reduceres, herunder ved at lægge særlig vægt på luftkvalitet og på kommunalt og anden affaldsforvaltning.

...der gives universel adgang til sikre, inkluderende og tilgængelige, grønne og offentlige rum...

...at styrke den nationale og regionale udviklingsplanlægning...

...gennemfører integrerede politikker og planer, der stræber mod inklusion, ressourceeffektivitet, modvirkning og tilpasning til klimaændringer...

Hvad gør vi?

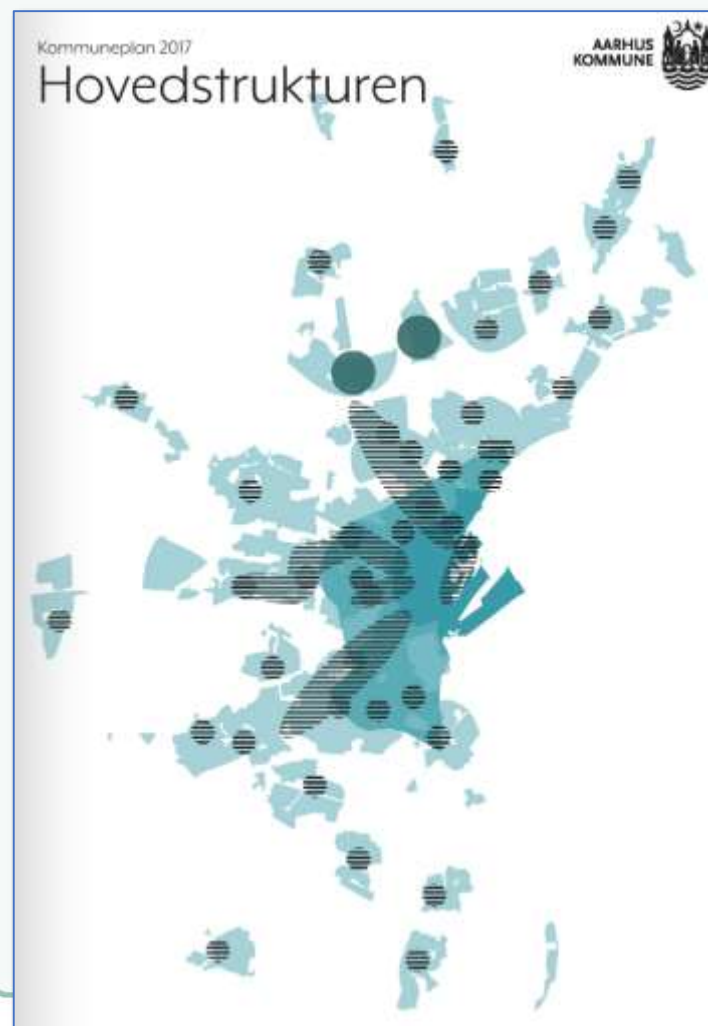
Bedre jordbalance

- Minimere behovet for gravning
 - Smallere grave-render
 - Færre underjordiske parkeringskældre
 - Selvbærende konstruktioner
- Øget nyttiggørelse
 - Genbruge mere jord i ledningsgrave, omkring kældre mv.
 - Stabilisere f.eks. lerjord
 - Lokale terrænreguleringer
 - Nyttiggørelsesprojekter

Planlægning

- Kommuneplan
Retningslinjer

RETNINGSLINJER

- 146 Ved planlægning for bygge- og anlægsprojekter skal der samtidig planlægges for, hvordan overskudsjorden nyttiggøres.
- 147 Overskudsjorden skal som udgangspunkt nyttiggøres inden for projektområdet, eller i umiddelbar nærhed heraf. Jorden kan nyttiggøres i forbindelse med f.eks. støjdæmpning, klimatilpasning og etablering af rekreative anlæg.
- 148 Ved etablering af større jordtippe uden for projektområderne prioriteres en bynær placering, god infrastruktur og projekter, der skaber øget rekreativ værdi.
- 149 Jordtippe bør placeres uden for de dele af OSD-områderne, der er sårbare og uden for 300 meter zoner omkring drikkevandsboringer, se kort og definitioner i afsnittet om Grundvand, side 135.
- 150 Jordtippe med let forurenede jord bør placeres uden for OSD-områder.

Hvad gør vi?

Planlægning

- Kommuneplan
Retningslinjer
- Jorddisponering
Nye byområder
Byomdannelse

UDVIKLINGSPLAN

Lisbjerg – en del af Aarhus

DECEMBER 2017

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

JORDDISPONERINGSPLAN

Udbygningen af Lisbjerg skal ske med et minimum af terrænregulering, og jordbalance er et afgørende princip for byudviklingen. Dette for at følge de opstillede økonomiske bæredygtighedsprincipper, men også for at understrege områdets landskabelige kvaliteter, som vil udgøre et væsentligt aktiv for den kommende bosætning. Trafikvejene i Lisbjerg er derfor placeret langs terrænets koter, og de mindre fordelings- og bolig-gader anvendes til at optage terrænets stigninger.

Da der følger betydelige terrænmæssige udfordringer med bebyggelse af et skrånende bakkelandskab som Lisbjerg, er der udarbejdet en særskilt jorddisponeringsplan som bilag til udviklingsplanen.

Jorddisponeringsplanen indgår som grundlag for udviklingen af Lisbjerg og vedlægges udbudsmaterialer som teknisk specifikation.

Rekreativt bakkelandskab

Med henblik på at afsætte al overskudsjord – og dermed sikre jordbalancen – inden for byudviklingsområdet reserveres mellem AffaldsCenter Aarhus og de planlagte boligområder i den nordlige del af byudviklingsområdet et areal til etablering af et rekreativt bakkelandskab i lighed med det etablerede bakkelandskab ved Hasle Bakker. Bakkelandskabet vil ud over rekreative funktioner også få en støjbegrensende effekt i forhold til boligerne syd for AffaldVarmes anlæg.

Hvad gør vi?

Planlægning

- Kommuneplan
Retningslinjer
- Jorddisponering
Nye byområder
Byomdannelse
- Jordstrategier
Kommune –
region
- Klimaindsatsplan
2018 - 2021

Kreativ brug af overskudsjord til at markere steder og landsbyer med udsigtshøje, porte, land-art m.m.

Hvad mangler vi?

1. JORDSTRATEGI

- Krav om kommunal jordstrategi i f.eks. Affaldsplanen

2. HVAD ER REN JORD?

- Ren jord og pesticider
- Definition af ren jord
 - Klasse 0/Kategori 1
 - Ren ved syn og lugt

Hvad mangler vi?

1. JORDSTRATEGI

- Krav om kommunal jordstrategi i f.eks. Affaldsplanen

REN JORD?

- Ren jord og pesticider
 - Definition af ren jord
 - Klasse 0/Kategori 1
- d syn og lugt

2.